

Asociaționism cultural și academic în perioada interbelică: Reuniunea Femeilor Creștine din Cluj, 1925-1931

ANA-MARIA STAN

Cuvinte cheie: asociaționism, elită, naționalism, studenți

I. Argument:

După unirea Transilvaniei cu România, peisajul social și cultural al acestei provincii a suferit transformări semnificative, deoarece intrarea sub administrarea autorităților de la București a impulsivat pătrunderea elitei românești în mediul urban și totodată în activitatea acesteia, echilibrând treptat raportul de forțe dintre români și maghiari. Prin înființarea Universității românești din Cluj, începând din toamna lui 1919¹, orașului de pe Someș i s-a conferit statutul de „capitală culturală” românească a Transilvaniei, fapt care s-a reflectat imediat și în plan public.

Astfel, dacă în 1920 populația clujeană se cifra la 85.509 persoane, dintre care 29.644 erau români, 42.168 erau maghiari și 10.638 evrei etc., în anul 1930 se înregistra un total de 103.840 locuitori, dintre care 37.029 erau de naționalitate română, 48.271 de naționalitate maghiară, iar 13.094 erau de evrei². Membrii corpului academic, alături de alți numeroși intelectuali români care s-au stabilit la Cluj după Unire³, au constituit un nucleu foarte dinamic, din ce în ce

¹ Pentru înființarea universității românești din Cluj vezi: Marcela Sălăgean, *Universitatea din Cluj între 1919-1944*, în Ovidiu Ghitta (coord.), *Istoria Universității Babeș-Bolyai*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2012, p. 127-165; Vasile Pușcaș (coord.), *University and society*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 1999, p. 64-115 și p. 124-129; Onisifor Ghibu, *Universitatea Daciei Superioare*, București, Atelierele Grafice Cultura Națională, 1929, p. 27-60.

² Apud Varga E. Árpád, *Erdély etnikai és felekezeti statisztikája (1850-1992)*, informații demografice accesibile online la <http://varga.adatbank.transindex.ro/?pg=3&action=etnik&id=5290> (3 mai 2012). Pentru anul 1930 s-au utilizat datele care consemnează naționalitatea și nu limba maternă a locuitorilor Clujului, între cele două tipuri de înregistrări statistice existând mici diferențe. Pe lângă aceste grupuri etnice, mai erau înregistrate în oraș și altele, nenumărate însă în studiul de față.

³ Cei mai mulți români au venit la Cluj dinspre București, Iași și Brașov. În legătură cu prezența brașovenilor, în special a absolvenților de la Liceul Andrei Șaguna, care au devenit cetățeni ai Clujului în perioada interbelică (vezi, Ana-Maria Stan, „Maialul brașovenilor

